FIUME 8.1

PROJEKTNI NATJEČAJ ZA IZRADU URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKOG RJEŠENJA SEKUNDARNOG GRADSKOG SREDIŠTA RUJEVICA U RIJECI - LIST 1

ANALIZA ŠIREG PODRUČJA OBUHVATA

KLIMA

Prema Köppenovoj klasifikaciji klime. Rijeka ima Cfsa klimu - umjereno toplu kišnu klimu (C), bez suhog razdoblja i s minimumom u godišnjem hodu oborine u toplom dijelu godine (fs) i s vrućim ljetom (a). Prosječno trećina svih dana u godini su oborinski dani. Prosječno godišnje dnevno trajanje sijanja sunca (dnevno osunčavanje) je 6 sati, a prosječni godišnji iznos na dan primljene sunčeve energije (globalno zračenje) je 3.7 kWh/m². Dominantan vjetar po smjeru i brzini je bura (NNE), najučestalija u jesen i zimi (> 18% slučajeva), a nešto manje je zastupljeno jugo (S-SW).

KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA

PROMET

ZAŠTITA POSEBNIH VRIJEDNOSTI

PODRUČJA POSEBNIH UVJETA OGRANIČENJA

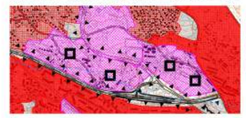

NAČIN GRADNJE

STANOVNIŠTVO

U gradu Rijeci popisano je 1991. godine 159.392 stanovnika dok je 2001. godine ukupno stanovništvo iznosilo 144.043 stanovnika. Međupopisna promjena iznosila je 9,6% stanovništva manje nego 1991. godine. Na žalost, depopulacijski trend vidljiv je i nakon popisne 2011. godine. Međutim, u razdoblju 2001. do 2011. vidljiva je rastuća tendencija širenja grada prema obodnim dijelovima, nerijetko uzrokovanim zagušenošću primarnog gradskog centra te mogućnostima moderne poslovne organizacije.

Grafički prikaz 6. Odnos granica mjesnih odbora i prostornih cjelina

Tablica 19. Broj stanovnika mjesnih odbora grada Rijeke prema popisima iz 2001. i 2011.

Naziv PC / Mjesni odbor	Površina (ha)	Stanovnika 2001.	Stanovnika 2011.	Udio % 2001.	Udio % 2011.	Promjena broj	Promjena %	Gustoće st/ha	Gustoće st/km²
PC-6, Pehlin	(10) 231,6	4.866	5.553	3,4	4,3	+ 687	+13,7	24,0	(6) 2.398
Pehlin	231,6	4.866	5.553						

GEODETSKA SITUACIJA
M 1:5000

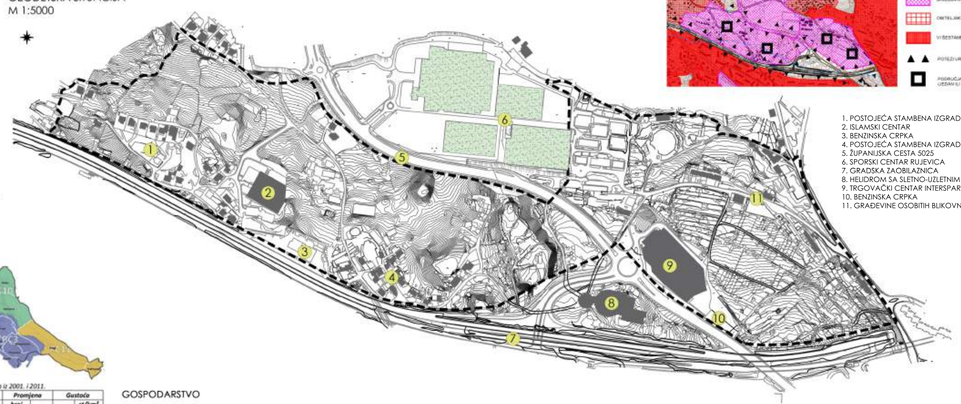

1. POSTOJEĆA STAMBENA IZGRADNJA
2. ISLAMSKI CENTAR
3. BENZINSKA CRPKA
4. POSTOJEĆA STAMBENA IZGRADNJA
5. ŽUPANIJSKA CESTA 5025
6. SPORSKI CENTAR RUJEVICA
7. GRADSKA ZAOBILAZNICA
8. HELIDROM SA SLETNO-UZLETNIM KORIDOROM
9. TRGOVAČKI CENTAR INTERSPAR
10. BENZINSKA CRPKA
11. GRAĐEVINE OSOBITIH BLIKOVNIH VRIJEDNOSTI

GOSPODARSTVO

U razdoblju od 2015. do 2018. godine broj poduzetnika narastao je sa 6.365 na 7.526. U 2018. godini poduzetnici s područja UAR ostvarili povećanje od 6,6% u odnosu na 2017. godinu, a u odnosu na 2014. godinu, povećanje od 15,0%, te neto dobit za 5,8% više u odnosu na 2017. godinu (963,5 milijuna kuna). Od poduzetnika koji posluju u pet najznačajnijih djelatnosti riječkog gospodarstva, tijekom 2008.-18. najbolje rezultate ostvarili su oni u **Stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima**. U promatranom razdoblju broj poduzetnika je povećan za 38%, ukupni prihodi za 25%, a broj zaposlenih za 41%. U istom razdoblju, broj poduzetnika u **Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane** povećan je za 130%, prihodi za 92%, a broj zaposlenih za 58%. Također, treba spomenuti da je broj poduzetnika u djelatnosti **Informacije i komunikacije** povećan za 44%, uz povećanje prihoda za 50%. Ovi posljednji podaci govore u prilog promjenama koje se događaju u strukturi riječkog gospodarstva u posljednjih desetak godina i utječu/ju strateškog opredjeljenja Grada da se gospodarstvo gradi na temeljima društva znanja i novih tehnologija te u smjeru destinacije urbanog turizma.

OPIS DJELATNOSTI	BROJ PODUZEĆA 2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Trgovina na veliko i na malo; popravak vozila i motocikala	1.190	1.230	1.189	1.141	1.084	1.064	1.060	1.014	1.022	1.019	1.072
Pružanje smještaja te pripreme i usluživanje hrane	187	193	198	219	235	264	295	305	307	369	432
Informacije i komunikacije	158	165	175	184	183	207	212	212	217	220	228
Financije i osiguranje	29	33	36	40	29	29	29	31	15	15	16
Poslovanje nekretninama	229	235	228	210	218	213	226	206	197	202	225
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	703	733	776	783	795	830	850	880	927	972	1.051
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	102	98	114	119	119	131	148	156	176	202	254

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Rijeke za razdoblje 2007.-2018.

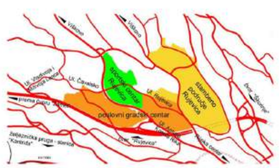

OSNOVNI CILJEVI URBANOG RAZVOJA

(Izvješće o stanju u prostoru Grada Rijeke za razdoblje 2007.-2018.)

- pojedinačne lokacije planirati tako da se postigne prostorno grupiranje dijelova različitih mreža u prepoznatljiv kompleks čime se postižu iznimni urbani učinci ne samo za grupu sličnih sadržaja nego i za gradsko područje kao cjeline
- svim navedenim zahvatima postići rasterećenje gradskog središta i njegovo "prelijevanje" u dubinu i širinu gradskog područja
- nove lokacije i zone, u dodjelji obradi kroz izradu prostornih planova, natječaja i projektnih rješenja, promatrati kao uporišta urbane, fizionomske i funkcijske transformacije ne samo sadržaja koje u njih dolaze nego prvenstveno njihova šireg okruženja
- lokaciju ispravna i što neposrednije vezati na prometni sustav grada, te unutar nje osigurati potreban broj parkirnih mjesta
- za područje jedne ili više gradskih zona, ovisno o broju stanovnika i prostornim mogućnostima, planirati i realizirati sportske i rekreativne površine za potrebe građana

ANALIZA MIKROLOKACIJE

A Besprava izgradnja građevina i nastambi
Urbanistička intervencija na području obuhvata utjecala bi na smanjivanje stižijske gradnje - fizionomska pojavnost novog gradskog centra stavila bi bespravnu izgradnju u drugi plan, a „slučajna" naselja pripadnika romske nacionalnosti bila bi uklonjena.

B Nesrazmjer mjerila i tipologija
Na području obuhvata evidentan je sraz između tipologija izgradnje - od trgovačkog centra Interspar, preko Islamskog centra sagrađenog 2013.g., do individualnih obiteljskih kuća najmanjeg mjerila sličnog, skoro seoskog karaktera, smještenih preko puta brzih prometnica.

C Poškapacitiranost postojećih prometnica i loša prometna povezanost
Gradska zaobilaznica ne samo da tangira područje obuhvata cijelom njegovom dužinom, već ga županijska cesta 5025 dijeli na dva fizički odvojena dijela. Urbanističko rješenje teži ce savjladavanju ove prepreke s ciljem ostvarivanja prostorne kompaktnosti i cjelovitosti.

D Nepravilna topografija terena
Karakterističan za zonu obuhvata, ali i za šire područje grada je relativno strmi nagib terena (6-13%, 10-15%). Osim toga, na zoni obuhvata postoji znantan broj atipičnih nepravilnosti u već zahtjevnoj topografskoj situaciji koje će utjecati na buduću prostornu organizaciju. Iste će se većom mjerom rješavati podzemnim garažama.

E Urbanizam ograničen građevnom česticom
Rezerviran ne samo za područje Rujevice, rastući trend gradogradnje i definiranja urbane matrice na temelju gabarita građevne čestice u posljednjih 30 godina gorući je problem arhitekture i urbanizma općenito. Rješavanje ovog problema ima širi aspekt - ne samo onaj urbanistički, već i ekonomski, politički etc.

F Spoj stambenog i poslovnog
Planiranoj intervenciji je cilj postaviti pitanje: Što se dogodi implementacijom hibrida koji se sastoji od stambenog i poslovnog na jednom mjestu, a u mjerilu većem od očekivanog?
Opravdano je vjerovati da će moderne tendencije učiniti da model „hibrida" postane sve češća pojava.

PROBLEMSKA KARTA
M 1:5000

G Maksimalno iskorištavanje lokacijskih uvjeta i insolacije
U urbanistički gustoj strukturi koja se planira na području obuhvata, uz nagib terena koji se otvara prema moru i amfiteatralan položaj prema lokacijskim uvjetima, postavlja se pitanje maksimalne iskorištenosti prirodnih i ambijentalnih vrijednosti i kvalitete života.

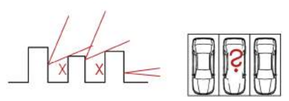

H Promet u mirovanju
Implementacijom nekoliko namjena na relativno gusto naseljeno području, opravdano je postaviti pitanje rješavanja prometa u mirovanju. Kombinacija privatnog i poslovnog aspekta života vuče za sobom stupanj motorizacije koji bilježi eksponencijalan rast u posljednjih 100 godina. Cilj je cjelokupnu automobilsku komponentu staviti u „drugi plan".

I „Agrarizirani grad"?
Novo urbanističko rješenje osim urbane generacije, ima i za cilj „vraćanja oduzetog" postojećem stanovništvu na obuhvatu. Analizom je utvrđeno da se sadašnje stanovništvo Rujevice bavi agrarnim kulturama na privatnim posjedima cijelim područjem obuhvata, što može biti pozitivni aspekt u artikulaciji „novog" i „eksperimentalnog" pod svjetlom hibridnog pristupa temi.

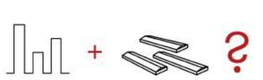

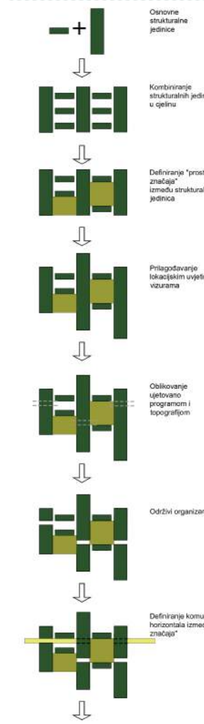

Ulica Rudera Boškovića, Split
Ante Švarčić

Salk Institute, San Diego
Louis I. Kahn

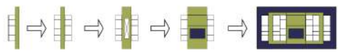

Osnovna koncepcija rješenja
Ideja razrade Sekundarnog urbanističkog centra polazi od osnovne koncepcije trgovačkog centra. Razvojem njegove tipologije u posljednjih 100 godina definirala se prostorna organizacija u kojoj se briše granice unutarnjeg i vanjskog prostora. Trgovine su povezane komunikacijama kojima je glavni cilj zadržati korisnika „unutra" i „zaštititi" ga od vanjskih utjecaja. Sljedeća logična derivacija iste ideje bila bi implementacija više namjena u matrici koja zadržava istu grijano-negrijanu komponentu, ali se „otvara" prema svemu što lokacija može pružiti.

SITUACIJA
M 1:5000

LEGENDA:

- POSTOJEĆA IZGRADNJA
- POSL. - STAMB. I STAMBENE GRAĐEVINE
- INDIVIDUALNA STAMB. GRAĐEVINA
- DVOJNA GRAĐEVINA
- HOTEL
- URBANI MARKER
- KONTINUIRANA PJEŠAČKA POVRŠINA
- HALA / PROSTOR VIŠE NAMJENA
- ZELENILO
- BICIKLISTIČKA STAZA
- STAKLENIK

ELEMENTI STRUKTURE:

1. **osnovne strukturalne jedinice** ("trgovine")
2. **prostori značaja** (proširene komunikacije, galerije etc.)
3. **komunikacijske kopče** (hodnici)
4. **urbani markeri** (neboderi)
5. **zeleni koridori** (prostori između „organizama")

U novoj organizaciji „trgovine" trgovačkog centra postaju zgrade poslovne, poslovno stambene ili druge namjene koje između sebe zatvaraju prostore značaja. Na taj način formira se „autonomni organizam" koji u sebi sadrži različite namjene, ispunjava različite funkcije i neovisan je o drugima. Svi prostori značaja povezani su transverzalom koja im omogućava spajanje na sljedeći takav „organizam". Multiplikacijom stvorenih organizama generična se ispunjava zahtjev prepoznatljivosti, ali i uniformiranosti i prenamjene kroz vrijeme (fleksibilnost).

Primjenom istog sistema na područje obuhvata, uklapanjem s topografijom terena postignuta je urbana matrica koja omogućava ne samo fleksibilnost razrade, već i otvaranje prema glavnim prednostima lokacije. Na predmetnom obuhvatu smještena su tri takva „organizma" - tri klastera zgrada većeg i manjeg mjerila koja u široj situaciji formiraju homogenu strukturu. Svaki od njih markiran je neboderom(ima) koji naglašavaju karakteristične točke značaja na obuhvatu i imaju vizure u svim smjerovima. Manje jedinice strukture klastera su poslovno-stambene zgrade smještene na udaljenostima koje omogućavaju široki upad osunčanja i vizura prema moru. Veće jedinice strukture mogu preuzeti bilo koju namjenu većeg mjerila od poslovno-stambene zgrade, a na području obuhvata to su prije svega specijalizirane trgovine, a potom i zatvoreni bazeni, dječji vrtić, društveni centar etc.
Primjeri sličnog tretmana hibridne urbane strukture postoje na hrvatskoj i na svjetskoj sceni.

Shanghai Greenland Center
Nikken Sekkei

LinGang New City Community Shopping Center Shanghai
ZF Architectural Design

Prometno rješenje
Novim se prometnim rješenjem nastoji zadržati osnovne komunikacijske pravce unutar obuhvata, uz primjenu podataka dobivenih analizom prometnog rješenja GUP-a i postojećih i planiranih prometnih priključaka. Glavne intervencije su kako slijedi:
1. rasterećivanje ulice Čavalsko i vezivanje pravca Ivekovićeve ulice (koja prolazi ispod gradske obilaznice) s nedovršenim odvojkom Ulice Vladivoja i Milivoja Lenca (kako je predviđeno GUP-om);
2. Vezivanje nove ulice Čavalsko s novim čvorom Prilepići;
3. Poprečni pravac koji preko Županijske ceste spaja produžetak Ivekovićeve ulice i Ulicu Čavalsko s Ulicom Rujevica i rotorom Rujevica te na taj način veže područja K2-1 i K2-2 u kontinuiranu prometno-funkcionalnu cjelinu.

DIJAGRAM URBANIH AKTIVNOSTI

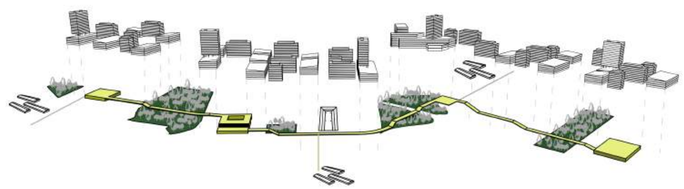

LEGENDA:

- STAMBENA NAMJENA
- DRUGI HIBRIDNI PROGRAMI
- POSLOVNA NAMJENA PRETEŽITO TRGOVAČKA
- POSLOVNA NAMJENA PRETEŽITO USLUŽNA
- JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA
- JAVNE ZELENE POVRŠINE
- PREDŠKOLSKA NAMJENA
- DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE

MIKROZONIRANJE
PROGRAMSKA SKICA
M 1:5000

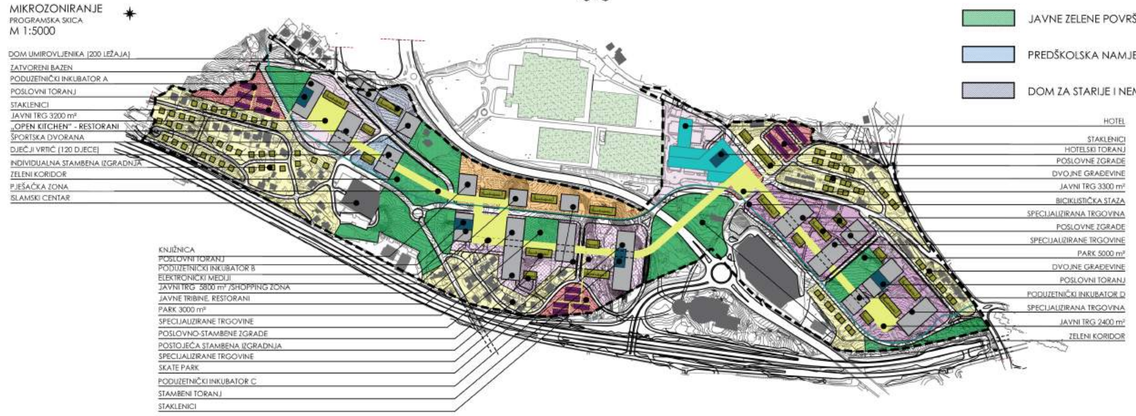

Promet u mirovanju
Broj parkirnih mjesta aproksimiran je na 1 PM/30m² NP (prema *Normativima za izračun potrebnog broja parkirnih mjesta GUP-a*). Promet u mirovanju riješen je diskretno, izbjegavajući spoj vozila i pješaka, a većim dijelom u garažama ispod specijaliziranih trgovina, trgovačkih centara i poslovno-stambenih zgrada.

Urbani i funkcionalni kontinuitet
Novo rješenje ima za cilj potpunu disperziju struktura različitih mjerila područjem obuhvata, kako bi se postojeće strukture (centar Interspar, Islamski centar, nogometni tereni i sl. maksimalno uklopile u novu urbanu fizionomiju. Pritom prostor „iza" zaobilaznice nije više pozadina, već nastavak radijalnog pravca koji kreće od „tradicionalnog" gradskog središta i nastavlja prema Vilkovu. Urbana prepoznatljivost cjeline u širem urbanom području proizlazi iz karakteristične gradske sheme zelenih prodora i izgrađenih „hrptova", konveksno položenih prema moru. Prirodne pauze - zeleni koridori između „organizama" zamišljeni su kao područja visokog zelenila u koje je „utopljeno" izgrađeno gradsko tkivo - svojevrsna „plućа" nove Rujevice. Kontinuirana pješačka površina koja prolazi kroz organizme" i zelene koridore ili ih tangira na sebe veže urbane aktivnosti kao što je „skate park" u zoni izraženije denivelacije terena i staklenici kao nastavak poljoprivredne proizvodnje koja je postojećim korisnicima oduzeta izgradnjom novog gradskog središta. Uz to, njenom dužinom su organizirana dječja igrališta, rampe za osobe smanjene pokretljivosti, odmorišta, parkovi i sl. Pješačka spona ima mogućnost da na sebe veže buduće pješačke pravce u smjeru širenja gradskog tkiva. Osim toga, iskorištavanjem topografije terena, ona prelazi iznad županijske ceste, i na taj način povezuje područja K2-1 i K2-2.

Stambena izgradnja
Postojeća stambena izgradnja uglavnom se odnosi na individualne građevine katnosti P - P+2. U zapadnom dijelu područja obuhvata postoji jasna urbana organizacija takvih objekata i projektno rješenje ju prati pojedinačnim objektima iste katnosti (kao najkvalitetnijim oblikom urbanog stanovanja) koji preuzimaju postojeće građevinske pravce i tvore zaseban dio područja K2-2. U središnjem dijelu obuhvata postojeća stambena izgradnja najviše je organizirana uz Ulicu Maria Gennaria. U sjeverozapadnom dijelu primijenjena je skoro podjednako urbana kvaliteta inačica dvojnih objekata s ciljem homogenizacije strukturu veće mjerila na području K2-1. Svako područje urbane namjene ima stakleničkI dio koji je pješački povezan s glavnom pješačkom ulicom. S ciljem sprječavanja buke u stambenim područjima smještenim pored gradske obilaznice, zona koja ih dijeli je maksimalno ozelenjena visokim zimzelenim drvećem.

Mjere održivosti
1. urbanistička koncepcija u kojoj poprečne, tanje lamele zatvaraju otvorene prostore od udara bure;
2. uzgoj poljoprivrednih kultura u staklenicima;
3. sakupljanje oborinskih voda preko kosih krovova komercijalih zgrada s ciljem navodnjavanja staklenika;
4. zaštita od buke i vjetra - zimzeleno drveće uz obod prometnica.

		UKUPNO
koeficijent izgrađenosti	*Kig*	2,8
BRP na razini tla	m²	107.119
koeficijent iskorištenosti	*Kis*	1,5
BRP svih etaža	m²	571.044
Volumen	m³	1.587.723.00